Gäller för: Skaraborgs Sjukhus
Innehållsansvar: Johanna Låstberg, (johla24), Enhetschef
Granskad av: Anna Kjellsdotter, (annjo57), Enhetschef
Godkänd av: Stellan Ahlström, (steah), Sjukhusdirektör

Giltig från: 2026-06-30
Giltig till: 2027-01-31

Handlingsplan för forskning, utbildning, utveckling och innovation (FoUUI) vid Skaraborgs Sjukhus (SkaS) 2025–2026

Förändringar sedan föregående version

Ny plan.

Innehållsförteckning

Förändringar sedan föregående version 1
Inledning 1
FoUUI samordnade resurser 2
Aktiviteter för att nå de långsiktiga målen 4
Genomförande 7
Uppföljning 7
Referenser 8

Inledning

Den 27 november 2024, § 227 fastställde Strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden en Strategisk plan för Forskning och Utveckling, Utbildning och Innovation (FoUUI) inom hälso- och sjukvård och tandvård i Västra Götalandsregionen 2025–2028. Syftet med planen är att skapa en gemensam riktning och vara en grund och ett stöd i det regiongemensamma arbetet för ett sammanhållet FoUUI-system inom VGR. Som komplement till den strategiska planen ställde sig Koncernledning hälso- och sjukvård bakom Regional handlingsplan för FoUUI 2025–2026 den 27 februari 2025.

Detta dokument syftar till att konkretisera vad Skaraborgs Sjukhus FoUUI-verksamhet har för samordnade resurser för att skapa bästa möjliga

förutsättningar för forskning, utbildning, utveckling och innovation i enlighet med framtagen strategi för FoUUI vid SkaS och den regionalt angivna riktningen.

FoUUI samordnade resurser

FoUUI SkaS verkar för att fördjupa och utveckla starka samarbeten inom forskning, utveckling och innovation, utveckla utbildningsuppdraget och stödja medarbetares kompetensutveckling för att kunna möta dagens och morgondagens utmaningar inom hälso- och sjukvård.

För att uppnå de långsiktiga målen för FoUUI på SkaS finns en lokalt tillgänglig och samordnad infrastruktur.

Resurser för forskning, utveckling och innovation

FoUUI stödjer patientnära klinisk forskning, utveckling och innovation inom samtliga verksamhetsområden. Möjligheter till livslångt lärande och ständig kunskapsutveckling är avgörande för att säkerställa medicinsk kvalitet, patientsäkerhet, kostnadseffektivitet och medarbetarnöjdhet. FoUUI har ett sjukhusövergripande uppdrag att arbeta strategiskt och operativt med kompetensutveckling, där medarbetares lärande är en förutsättning för att kunna erbjuda en personcentrerad och effektiv vård av högsta kvalitet.

Vid FoUUI kan intresserade medarbetare få vetenskaplig handledning och statistiskt stöd i sin fortsatta akademiska utveckling. Forskningsledare och forskningskoordinator på FoUUI bistår med rådgivning i forsknings- och innovationsrelaterade frågor samt i ansökningsprocessen avseende medel till forskning och innovation. VGR:s innovationsprocess är en kunskapsbank och guide i arbetet med innovation och används som stöd för medarbetare och verksamheter genom hela innovationsarbetet – från idé till implementering och uppföljning. Vid FoUUI finns även statistiker och verksamhetsanalytiker/hälsoekonom som kan bistå med biostatistiska och hälsoekonomiska analyser utifrån evidens och kostnadseffektivitet.

Via FoUUI kan ekonomiskt stöd (www.researchweb.org/is/skas) sökas för enskilda projekt, doktorandstudier, deltagande vid vetenskaplig konferens och planering av projekt. Utlysning av medel sker två gånger per år och söks i konkurrens. Möjlighet finns även att fortlöpande under året söka medel för publiceringskostnad open access och språkgranskning. Kostnad för etikansökan bekostas av FoUUI.

Enheten för kliniska studier (EKS) erbjuder högkvalitativ rådgivning, kompetens och stöd i arbetet med kliniska studier. Koordinator för kliniska studier ger tillsammans med forskningssjuksköterskor stöd till forskare och företag vid studieförfrågningar samt genomför feasibility analyser. Vidare

anordnas utbildning inom klinisk forskningsmetodik, exempelvis grundkurs och fortsättningskurs i GCP i samverkan med Gothia Forum.

Medicinskt bibliotek SkaS erbjuder ett relevant utbud av databaser, tidskrifter och litteratur inom medicin, vård och hälsa. Biblioteket stödjer forskning, utbildning, utveckling och innovation samt bidrar till ökad patientsäkerhet och personcentrering genom tillgång till evidensbaserad information. Arbetet sker i samverkan regionalt och med fokus på att förenkla åtkomst till resurserna.

På SkaS finns ett FoU-nätverk inom vårdvetenskap som verkar för att stärka patientnära och personcentrerad vårdvetenskaplig forskning och utveckling. Nätverket utgör ett forum för samverkan och kunskapsutbyte mellan klinik och akademi. En Idébank finns tillgänglig via FoUUI med identifierade områden och uppslag för examens- och förbättringsarbeten från verksamheter på SkaS och Högskolan i Skövde. Samtidigt som studenterna får uppslag inför deras kandidat- eller magisteruppsats, ger detta en möjlighet att utveckla och förbättra klinisk verksamhet.

Förutom vetenskaplig handledning, finansiering, litteratursökning och förvaring etc. finns bokningsbara arbetsplatser för att kunna sitta och arbeta i en lugn forsknings- och innovationsfrämjande miljö.

Skaraborgs Sjukhus redovisar och synliggör den forskning, verksamhetsutveckling och innovation som bedrivs i organisationen. För detta används projektdatabasen FoU i VGR www.vgregion.se/fouivgr.

Resurser för Utbildning

Utbildningsuppdraget

På FoUUI har studierektorer inrättats för APL, LIA, VFU, läkarutbildningen samt AT, BT och ST. Studierektorerna inom FoUUI arbetar med studierektorer och huvudhandledare inom varje klinik, dessa i sin tur ansvarar för koordinering, att rätt handledningskompetens finns och att introduktion samt utbildningar hålls. Inom varje område finns stöd i form av koordinatorer.

Erforderliga utbildningslokaler samt digitala verktyg som stöder struktur, informationsinhämtning och ger möjlighet att delta i utbildning är en förutsättning för att kunna omhänderta utbildningsuppdraget. Utbildningschefen ansvarar för att hålla samman ovan beskrivna processer, delta i olika former av övergripande arbeten och driva utbildningsfrågor både internt och externt. Chefer finns för anställningar inom fristående BT samt AT.

Regionen har gemensamma samarbeten för att stödja olika utbildningsprocesser, ett exempel på detta är PLUS-programmet som riktar sig till utlandsutbildad legitimerad personal.

Intäkter erhålls för de medellånga vårdutbildningarnas VFU samt för läkarstudenter via ALF-medel. AT-läkare och fristående BT-läkare har sin anställning på FoUUI och verkar under egen budget. Ekonomiska resurser för att finansiera kurser med fokus på de övergripande målen för ST-läkare erhålls via statliga och regionala medel.

Hjärt- och lungräddning (HLR)

HLR-funktionen arbetar sjukhusövergripande enligt riktlinjer från Svenska Rådet för Hjärt-lungräddning för att säkerställa att SkaS har fungerande rutiner och optimala förutsättningar vid HLR-situationer.

Kliniskt träningscentrum (KTC)

KTC ger möjlighet för vårdpersonal och studenter att utveckla och fördjupa sina kliniska kunskaper. Utbildningar på KTC omfattar metod-och scenarioträning med syftet att stärka och vidareutveckla kompetens, höja patientsäkerheten samt bidra till en förbättrad arbetsmiljö. Det övergripande målet är att öka patientsäkerheten genom att låta medarbetare inhämta, underhålla, utveckla och bibehålla kompetens. Koordinator, undersköterska och sjuksköterska finns för att erbjuda råd och stöd.

Aktiviteter för att nå de långsiktiga målen

Den strategiska planen för FoUUI SkaS anger långsiktiga mål inom de fyra områdena Klinisk Forskning, Utbildning, Utveckling och Innovation baserat på den regionala strategiska planen. I den regionala handlingsplanen anges på en övergripande nivå de aktiviteter som krävs för att uppnå målen. Nedan konkretiseras dessa aktiviteter för arbetet på SkaS 2025 – 2026.

Klinisk forskning

Långsiktiga mål:

- skapa en miljö som stimulerar patientnära klinisk forskning av hög kvalitet
- forskningen genomförs i regional, nationell och internationell samverkan
- tillgodose ekonomiska möjligheter och stödresurser för klinisk forskning
- långsiktigt bygga kompetens för klinisk forskning

För att nå dessa övergripande mål krävs fokus på följande aktiviteter:

- bedriva forskning på SkaS både som projekt där sjukhuset är huvudman och genom deltagande i multicenterstudier
- bedriva forskning i nära samverkan med akademi och näringsliv i Sverige, framför allt inom VGR
- stimulera forskning inom vårdvetenskap
- säkerställa ’Good Clinical Practice’ (GCP) inom alla forskningsprojekt på sjukhuset.
- erbjuda kurser i forskningsmetodik, statistik och GCP
- öka antalet genomförda kliniska prövningar
- stödja sjukhusets forskare med resurser för datalagring, databearbetning och dataskydd
- skapa möjligheter att kombinera kliniskt arbete med forskning
- stödja studerande på akademiska utbildningar inom vårdvetenskap, hälsovetenskap och medicin vid genomförandet av examensarbeten
- vidareutveckla tjänster som förenklar åtkomsten till digitala bibliotekstjänster
- erbjuda hjälp med litteratursökning och sökning i databaser
- erbjuda vetenskaplig handledning och rådgivning samt statistiskt stöd
- utveckla systematisk rutin för förfrågningar till den kliniska verksamheten
- öka kunskapen om hur man involverar patient- och närståendemedverkan i forskningen

Utveckling

Långsiktiga mål:

- utvecklingsprojekt ska bidra till en kunskapsbaserad strategisk och hållbar hälso- och sjukvård
- medarbetarna får möjlighet att utvecklas i sin yrkesroll för ett livslångt lärande
- utveckling ska ske genom implementering av forskningsresultat, nya vårdprocesser och arbetssätt i praktiken
- utveckling ska ske genom förstärkt samverkan med patienter och invånare samt andra intressentgrupper

För att nå målen för utveckling inom hälso- och sjukvården krävs fokus på följande aktiviteter:

- stödja sjukhus- eller verksamhetsövergripande utvecklingsarbete
- stärka samarbete med akademi och näringsliv

- främja patientens och närståendes perspektiv genom medverkan i projekt
- tillämpa relevanta forskningsresultat i sjukvården för att säkerställa kunskapsöverföring till hälso- och sjukvårdspersonal
- säkerställa hög kvalitet i utbildningar genom evidensbaserade metoder och aktuell forskning
- skapa förutsättningar för medarbetares kontinuerliga kompetensutveckling genom strukturerade utbildningsinsatser

Utbildning

Långsiktiga mål:

- utbildning bedrivs med hög kvalitet och bidrar till kompetensförsörjning
- kliniska utbildningsplatser och lärmiljöer av hög kvalitet ska tillhandahållas i tillräcklig omfattning
- utbildning sker i lokal, regional, nationell och internationell samverkan
- infrastruktur för utbildningsuppdraget är välutbyggt och integrerat i alla vårdverksamheter

För att nå målen för utbildningsuppdraget krävs fokus på följande aktiviteter:

- leda, samordna och utveckla arbetet kring utbildningsuppdraget på sjukhusövergripande nivå
- öka den interna samordningen och samverkan mellan kliniska verksamheter och FoUUI
- utveckla arbetssätt och pedagogiska modeller för VFU-placeringar
- uppfylla behovet av handledning och VFU-placeringar
- tydliggöra och stärka utbildningsuppdraget
- bidra till stärkt kompetensförsörjning i samarbete med övriga verksamheter
- bidra till att utveckla regionövergripande gemensamma processer och verktyg samt driva arbetet med strategi- och utvecklingsfrågor inom utbildningsuppdraget
- delta i lokala, regionala och nationella aktiviteter för erfarenhets- och kunskapsutbyte om viktiga förändringar inom utbildningsområdet
- arbeta med omställningen från AT till BT
- utreda möjligheten att utöka regionaliseringen av läkarutbildningen

- möjliggöra färdighetsträning och simulering, professions- och teamträning genom klinisk träning på KTC

Innovation

Långsiktiga mål:

- utveckla och stärka innovationskraften på SkaS
- implementera den regionala innovationsprocessen på SkaS och utveckla innovationsledningsförmågan
- bistå med stöd till relevanta test- och demonstrationsmiljöer
- öka finansiering via regionala och externa finansiärer

För att nå målen för innovation inom hälso- och sjukvården krävs fokus på följande aktiviteter:

- genomföra riktade utbildningar, workshops, inspirationsträffar och förändringsarbete för ledningsgrupper, chefer och medarbetare
- synliggöra goda exempel på innovation inom SkaS för att sprida kunskap och inspirera till fler idéer
- samverka med nyckelfunktioner såsom Innovationsplattformen, inköp, juridik, medicinsk teknik, systemförvaltning och IT för att underlätta innovationsprojekt
- informera och stödja verksamheter i att identifiera och söka extern finansiering för innovationsprojekt
- ta fram ett arbetssätt för samverkan med akademi och näringsliv

Genomförande

För en framgångsrik implementering är det avgörande att initiativ inom forskning, utveckling, utbildning och innovation integreras med den löpande verksamheten. Med detta menas att tid för de olika FoUUI-uppdragen och även implementering av FoUUI-resultat måste integreras i ordinarie verksamhet. Denna integration är inte bara avgörande för att förbättra kvaliteten och effektiviteten i vården, utan också för att föra SkaS närmare sina långsiktiga mål om ett gott liv och god hälsa för alla invånare.

SkaS handlingsplan för FoUUI fastställs och revideras vartannat år. Genomförande av handlingsplanen och dess aktiviteter kräver en tydlig ledningsstruktur inom såväl FoUUI som sjukhusets ledning.

Uppföljning

Handlingsplanen för FoUUI vid SkaS och dess aktiviteter ska följas upp årligen av sjukhusledningen. Flera av aktiviteterna är av mer långsiktig karaktär men dess framdrift och utveckling behöver ändå följas. Genom att

årligen mäta och följa upp handlingsplanen samt dess effekter med hjälp av relevanta indikatorer, kan sjukhusets framgång objektivt utvärderas och den nytta som skapas genom ett sammanhållet FoUUI-system synliggöras. Handlingsplanen följs upp årsvis i samband med övrig verksamhetsuppföljning och presenteras i en årsredovisning.

Regionalt pågår ett arbete att ta fram relevanta indikatorer. När dessa indikatorer har beslutats kommer de att ingå i årsredovisningen. Indikatorerna kan komma att förändras och/eller kompletteras över tid i takt med att handlingsplanen revideras och dess ingående fokusområden och aktiviteter förändras.

Referenser

1. Strategisk plan för Forskning och Utveckling, Utbildning och
2. Innovation (FoUUI) inom hälso- och sjukvård och tandvård i Västra
3. Götalandsregionen 2025-2028. SSN 2024-00448
4. Regional handlingsplan för forskning, utbildning, utveckling och
5. innovation (FoUUI) 2025-2026. SSN 2025-00115
6. Forskning och Utveckling Skaraborgs Sjukhus. *Strategi, handlingsplan, budget och uppföljning*. Barium-id xxxx
7. Regeringens proposition 2020/21:60. *Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige.* Hämtat 2023-05-31 från Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige (regeringen.se)
8. Socialstyrelsen, 2018. *Möjligheter och hinder för innovation i vård och omsorg Underlagsrapport till Socialstyrelsens strategi för att främja innovation i hälso- och sjukvård och socialtjänst.* Hämtad 2020-09-20 från https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/kunskapsstod/bilaga-mojligheter-och-hinder-for-innovation-i-vard-och-omsorg.pdf
9. Socialstyrelsen. *Kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården.*
10. Kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården - Socialstyrelsen
11. Regiongemensam plan för kompetensförsörjning Västra Götalandsregionen 2023
12. Regiongemensam plan för kompetensförsörjning 2023 - Västra Götalandsregionen.PDF

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Information om handlingen

Handlingstyp: Plan

Gäller för: Skaraborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Johanna Låstberg, (johla24), Enhetschef

Granskad av: Anna Kjellsdotter, (annjo57), Enhetschef

Godkänd av: Stellan Ahlström, (steah), Sjukhusdirektör

Dokument-ID: SKAS9732-1524814221-20

Version: 4.0

Giltig från: 2026-06-30

Giltig till: 2027-01-31